

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
10. AVG.
1995

Letnik 50
Štev. 32 (2819)

Cena 10 šil.
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Po vojaški zmagi na vrsti diplomacija

Po neuspešnih pogajanjih med predstavniki Hrvaške in upornih krajin-
skih Srbov pretekli četrtek v Ženevi
je v petek vrhovni poveljnik hrvaške
vojske general Tudjman ukazal vo-
jaško-policijsko ofenzivo Nevihta
za zavzetje področja Krajine, ki je
bilo skoraj pet let v zasedbi hrvaških
Srbov. Hrvaška artilerija in special-
ne enote so po natančno izdelanem
načrtu iz vseh strani prodirale na za-
sedeno ozemlje in ga v 83 urah de-
jansko zavzele. Odpor krajin-
skih Srbov je bil slab, na pomoč pa jim
niso priskočili niti Karadžićevi bos-
anski Srbi. Milošević je sicer pozi-
val k prekinitvi spopadov, jugoslo-
vanska srbska vojska pa se ni
vmešala. Kninski Srbi so morali za-
pustiti svoje položaje in se s prebi-

valstvom vred podati na beg proti
Bosni in nadalje proti matici Srbiji.

Ko je znameniti avtor srbskega
nacionalnega programa Dobrica
Čosić leta 1986 zapisal znano paro-
lo »Vsi Srbi v eni državi«, zagotovo
ni mislil na eksodus proti matični
Srbiji, ampak na razširitev njenih
meja na vse področje njihovega bi-
vanja. Zaenkrat torej kaže, da je
ideja o veliki Srbiji propadla, vsaj
kar zadeva ozemlje na območju Hr-
vaške, in da so Srbi morali zarisati
nove meje bodoče države. V njej pa
je prav gotovo vrisano veliko po-
dročje BiH in tudi vzhodna Sla-
vonija. Ob porazu t. im. hrvaških
Srbov pa si je močno izboljšala po-
ložaj Hrvaška in v diplomatskih
krogih je govor o Veliki Hrvaški.

Tudjmanu namreč očitajo, da se je z
Miloševićem že dogovoril o delitvi
Bosne in Hercegovine.

Reakcija mednarodnih političnih
forumov ob hrvaški ofenzivi je bila
v skladu z njihovo dosedanjo ne-
spodobnostjo in nemočjo, prav vsi pa
so se oddahnili, saj so Hrvati z enim
zamahom presekali zanje doslej ne-
razrešljiv gordijski voz in hkrati
pomagali razrešiti tudi blokado »va-
rovane« bosanske enklave Bihač.

Razmerje sil se je spremenilo.
V tem pa je z diplomatsko pobudo
najbolj pohitel ruski predsednik
Jelcin, ki že danes gosti oba ključ-
na protagonista, Tudjmana in Mi-
loševića, ki naj bi se v Moskvi
dogovorila o nadaljnjem razreše-
vanju balkanske krize. **J. R.**

Evropa, vojna na Balkanu in manjšina

V sredo, 2. avgusta, sta se v Ce-
lovcu srečala šefa vlad Avstrije in
Slovenije, dr. Franz Vranitzky in
dr. Janez Drnovšek.

V ospredju pogovora so bila
mednarodna in bilateralna vpra-
šanja in seveda zaostritev situacije
na Balkanu.

Slovenija na poti v EU

Janez Drnovšek je potrdil, da je
Slovenija izpolnila vse pogoje
za pristop v Evropsko unijo. Če
pridejo iz Bruslja ali od drugih
držav še dodatne zahteve, ki naj
bi jih Slovenija izpolnila, bo
morala o nadaljnjih postopkih
razmisliti. Vranitzky je gostu ob
tem zagotovil, da Avstrija podpi-
ra želje Slovenije po čimprejšnji
vključitvi v Evropsko unijo.

Poseben bilateralni sporazum
med Avstrijo in Slovenijo, ki bo
zagotavljal odprtost meje in olaj-
šal mejne formalnosti, je že v pri-
pravi in naj bi obveljal tudi po
pristopu Avstrije v Šengenski spo-
razum, kar se bo zgodilo predvi-
doma leta 1997.

Za jeseni letos je napovedana
trilateralna konferenca med Italijo,
Slovenijo in Avstrijo, na kateri bo
največji poudarek veljal infra-
strukturi. Vranitzky si predstavlja,
da se na tej konferenci ne bi sreča-
li le predstavniki vlad temveč tudi
gospodarstveniki. Udeležile naj bi
se je tudi druge države, tako da bi

prišlo do novih impulsov na pod-
ročju prometnih povezav.

»Pričakujemo nov dotok beguncev«

Oba, Drnovšek in Vranitzky, se
zavzemata za mirno reševanje pro-
blemov na Balkanu oz. v Krajini,
vendar se v napoved nadaljnjih
dogodkov nista spuščala. Sloveni-

S srečanja predsednikov vlad Janeza
Drnovška in Franza Vranitzkega

ja se ne čuti ogrožena, je menil
Drnovšek, kajti »že štiri leta smo
samostojni, brez konflikta«. Če bo
vojna v bivši Jugoslaviji izbruhni-

la v še večjem obsegu, pa v Slove-
niji pričakujejo nov dotok begun-
cev.

Positiven odnos do zahtev manjšin

Kancler Vranitzky je poudaril, da
ima pozitiven odnos do vseh manj-
šin v Avstriji, tako tudi do
koroških Slovencev. Zaveda se
tudi, da je treba še veliko storiti,
kajti vsa vprašanja še niso razreše-
na.

Drnovšek pa je k temu pripom-
nil, da pričakuje izpolnitev nekaj
konkretnih zahtev, kot npr. razširi-
tev medijskega prostora za
koroške Slovence, politično za-
stopstvo v deželnem zboru in v
parlamentu ipd.

Pri skupnem kosilu sta se Vra-
nitzky in Drnovšek pogovarjala še
o kočevskih Nemcih, o delovnih
dovoljenjih in o uradnem obisku
kanclerja Vranitzkega v Sloveniji
v oktobru letos. Seveda pa sta
načela tudi vprašanje jedrske elek-
trarne Krško. Šefa vlad Slovenije
in Avstrije ob tej temi skupno za-
stopata vizijo Evrope brez jedrske
energije.

Ob koncu tiskovne konference
pa je Vranitzky izrekel še nasvet
Avstrijcem, naj ne grejo na do-
pust na krizna območja na Hr-
vaškem, pri tem pa je kot varna
območja ocenil Istro in otoke v
Kvarnerju. **K. W.**

POVPRAŠEVANJE DELAVSKE ZBORNICE

Slabe napovedi za gospodarski razvoj

Predstavniki delavske zbornice so pretekli teden pred-
stavili rezultate povpraševanja, ki ga vsako leto opravijo
med delavskimi zastopniki (166) z različnih področij o
stanju koroškega gospodarstva.

Zastopniki obratnih svetov ocenjujejo trenutni in bo-
doči gospodarski razvoj v primerjavi z lanskim po-
vpraševanjem bolj pesimistično. To potrjujejo tudi po-
datki nesamostojno zaposlenih s povprečno 187.228
oseb v prvem polletju 95. Brezposelnost spet rahlo na-
rašča in znaša v prvi polovici tega leta povprečno 9,2 od-
stotka. Meseca julija je znašala 4,7 (lani 4,5 odstotka).
Po mnenju povprašanih, ki predstavljajo nad 30.000
delojemalcev, bo gospodarstvo nazadovalo v trgovini,
prometu, tekstilni industriji, v panogi tiska in papirja in

gradbeništvu. Na področju zaposlovanja novih delovnih
sil prav tako pričakujejo upadanje, kar je zelo zaskrblji-
vo. Pomanjkanje poklicnih delavcev je nadpovprečno vi-
soko (38 %) predvsem na področju tekstilne in lesne in-
dustrije, v trgovini in gradbeništvu. Prav tako pa
pričakujejo nazadovanje tudi pri investicijski dejavnosti.

Predsednik delavske zbornice Josef Quantschnig je od
pristojnih deželnih politikov zelo odločno zahteval, da se
zavzemajo za izboljšanje gospodarskega položaja na
Koroškem. Ostro je kritiziral brezbržno obnašanje neka-
terih v zadevi Siemens. Nadalje je kritiziral, da je bilo
lansko leto 47 % sredstev za gospodarsko popeševanje
porabljenih v turizmu, ki pa se trenutno nahaja v najtežji
povojni krizi. Zahteval je več sredstev za industrijo in
obrt, ki zagotavljata delovna mesta skozi vse leto. Odloč-
no se je izrekel proti zniževanju podpornih sredstev pri
bodoči proračunski razpravi.

10. VESTNIKOV IZLET

Polotok za nas

Na jubilejnem Vestnikovem izletu od petka, 6. ok-
tobra, do nedelje, 8. oktobra, bomo zasedli polotok
Verudela in živeli v hotelu visoke A-kategorije Hi-
stria, le tri kilometre od Pulja (Pula).

Nikomur ne bo dolgčas, hotel zadovoljuje vse želje
in potrebe najbolj razvajenih gostov. Zabavala nas
bosta Hanzi in Hajnci, z nami bo prepeval »Kvartet
Rož«, kopali se bomo v notranjem in zunanem ba-
zenu z morskovo vodo, udeležencem pa bomo pripra-
vili tudi ladijski izlet na Brione.

Razmišljajte o udeležbi in pogovorite se s sorodniki,
prijatelji in znanci ...

Creditanstalt, ki po združitvi Zentralparkasse in Länderbank v Bank Austrio ni več največja, z ozirom na financiranje industrije, zunanje trgovine in mednarodnih poslov pa še vedno vodilna avstrijska banka, skušajo privatizirati že skoraj pet let. Toda vedno znova se kaj zaplete: enkrat odskoči kak interesent, kateremu je političnih iger okrog prodaje državnega deleža banke že preveč, potem se pojavi kak drug in spet izgine, vmes se je zamenjal že tudi ta ali oni minister, navsezadnje pa je mednarodna svetovalska hiša finančnemu ministru izračunala novo, bistveno višjo vred-

KOMENTAR

Piše dr. Kristijan Schellander

gov. »Avstrijski konzorcij«, ki je svojčas ponudil 12 milijard, bi mogel glede na novo ceno CA tudi razpasti, kajti simpattija do ljudske stranke je eno, gospodarska logika in dodatne milijarde pa drugo. Od mednarodnih interesentov pa imajo nekateri avstrijskih strankarskih iger kot rečeno že zadosti, drugi pa svojih namerov še niso jasno izrazili.

Kaj bi bilo za vodilno avstrijsko banko in za državo bolj ugodno, je težko reči. Močan mednarodni partner verjetno, dolgoročno-strateško gledano, banki bolj koristi, ker ji zagotavlja globalnejši vstop na mednarodni trg in boljšo

Dileme s Creditanstaltom

nost in s tem tudi višjo ceno, s katero pa ima težave tako imenovani »avstrijski konzorcij« interesentov.

Vsa zadeva pa je pravzaprav sila preprosta: gre za to, da si hoče ljudska stranka ustvariti črno bančno protiutež rdeči Bank Austrii. Zato je nasprotovala prodaji Creditanstalta mednarodno močno zasidrani švicarski bančni skupini in prepleškala omenjeni konzorcij, katerega podpira, čeprav v resnici večinsko sploh ni avstrijski, temveč italijansko-nemški, v meščansko-avstrijskega. Socialistom to seveda ni po godu in bi delnice banke raje prodali tujcu kot pa domačim črnim. Tako

jim pride nova ocena vrednosti banke po eni strani kar prav, po drugi pa finančnemu ministru iz njihovih vrst povzročila kar nekaj dilem.

Za državo, ki prodaja delež banke, je (kot za vsakega prodajalca) normalno, da želi iztržiti čim večjo ceno. Milijarde od prodaje pa vrhu tega še kako potrebuje za državni proračun. Če bi delež prodala prepoceni, si lahko že vnaprej predstavlja politični halo, katerega bi npr. zagnal voditelj svobodnjakov na temo zapravljanja državnega premoženja. Vprašanje je le, ali ima finančni minister tudi kupca, ki mu je pripravljen oz. sposoben na mizo položiti 18 milijard šilin-

kapitalsko osnovo. Obstajajo pa tudi resni argumenti v prid ohranitve kontrole nad osrednjimi ključnimi deli gospodarstva v domačih rokah, ker se domneva, da bi se domači delničarji pod vplivom avstrijske javnosti v kritičnih situacijah, npr. pri vprašanju zapiranja ali ohranjanja delovnih mest, bolj ozirale na domače in regionalne interese kot kak mednarodni konzorcij.

Toda, ali se ima v časih, ko je šlo po vodi že marsikatero podjetje, pa še »Konsum«, na kaj takega res še smisel zanašati? Posebej še, ko vemo, kako avstrijski je »avstrijski konzorcij« ...

SEJA ZBORNICE KMETIJSKIH DELAVCEV

Maloveršnik izvoljen v predstojništvo

Na konstitutivni seji zbornice kmetijskih delavcev so v petek, 28. julija, v celovškem domu sindikatov izvolili predsednika ter zastopnike zbornice.

Poslovodja Zadruga-market v Železni Kapli Jože Maloveršnik, ki je kandidiral na listi ljudske stranke, je bil izvoljen za člana predstojništva.

Vsi zborniški svetniki, med njimi Slovenca Jože Maloveršnik (ÖVP) in Hanzi Roblek (SPÖ), so po zaobljubi s tajnim

glasovanjem za predsednika zbornice izvolili inž. Seppa

Winklerja (ÖVP) in za prvega oz. drugega podpredsednika G. Luschina (SPÖ) in A. Fleischhackerja (ÖVP). Nadalje so izvolili še člane predstojništva in člane kontrolnega in paritetnega odbora.

Socialistična frakcija je predložila resolucijo o ohranitvi deželnih gozdov, ki jo je zbornica kmetijskih delavcev sprejela soglasno in jo bo naslovila na pristojne urade.

K. W.

KARDINAL KÖNIG — 90 LET

Mož dialoga in strpnosti

Pretekli četrtek je kardinal König slavil 90 let bogatega in dela polnega življenja. König, po mnenju zgodovinarke dr. Erike Weinzierl, najpomembnejši škof, ki ga je Avstrija sploh kdaj imela, še danes, kljub visoki starosti, vestno spremlja družbeno dogajanje znotraj in zunaj katoliške cerkve. Jubilatant je tesno povezan z II. Vatikanskim koncilom, katerega ideje je tudi prepričljivo zagovarjal. Dosledno je prakticiral dialog med različnimi cerkvami v Evropi in po svetu.

V času Kreiskyjeve vlade v sedemdesetih letih je prav kardinal König veliko prispeval h konstruktivnemu dialogu med političnimi strankami in katoliško cerkvijo, še posebej pa se je zavzemal za spravo s socialistično stranko Avstrije. Bil je in je še danes velika in družbeno priznana avtoriteta v avstrijski družbi in prek njenih meja. Njegovo vztrajno zavzemanje za dialog in strpnost mu je prineslo veliko priznanje po vsem svetu.

M. Š.

NAMESTNIK DEŽELNEGA GLAVARJA

Kako iz gospodarske krize?

Namestnik deželnega glavarja mag. Karl Heinz Grasser, ki trenutno vodi politične posle na Koroškem, je na tiskovni konferenci zahteval dogovor vseh treh političnih strank glede reševanja koroškega gospodarstva. Po njegovi presoji je koalicija med VP in SP veliko zamudila: Koroška premalo koristi podpore EU, zaostaja za razvojem drugih zveznih dežel, brezposelnost narašča, investicije pa se znižujejo za 14 odstotkov.

Grasser je ostro kritiziral načrtovane deželne razstave v prihodnjih letih, razne občinske

projekte, ki bi skupno stale približno milijardo šilingov. Nadalje je zahteval sanacijski menedžment preko politično ideoloških meja. Nezadovoljstvo je izrazil glede upravne reforme. Zahteval je masivno redukcijo javnih uslužbencev (trenutno jih je 10.000), odpravo pragmatizacije in plače po učinku dela. Žal Grasser, ki je referent za turizem, ni mogel predložiti konkretnih konceptov za reševanje kriznega turističnega gospodarstva na Koroškem. Upanje, da bo strukturna kriza v nekaj letih premagana, je zagotovo premalo.

M. S.

SLOVENIJA / KRANJ

Že 45. povojni Gorenjski sejem

Prireditelji, med njimi tudi direktor sejma Franc Ekar, so v četrtek, 3. avgusta, v Celovcu predstavili program 45. Gorenjskega sejma.

Letošnji jubilejni sejem bo, kot zahteva že tradicija, od 11. do 20. avgusta.

Ta velekonsumska prirediteljev ni specializiran sejem, ker je v dopustnem času in si tako prizadeva privabiti čim bolj pestro publiko. Gorenjski sejem razstavlja poleg že tradicionalnih artiklov kmetijstva, pohištva, tekstila, ... tudi živila, fotoopremo osebne in poltovorne avtomobile ipd.

Ob tradicionalnih zabavnih večerih bodo obiskovalce zabavali popularni glasbeniki. Letos je prvič v programu Gorenjskega sejma popoldanski program, v njem pa bodo nagradili najboljše šalo o Gorenjcih.

Gospod Pichler od celovške WIFI, ki je soorganizator, pa je ob predstavitvi omenil pomembnost sejma za manjše koroške firme, katerim je omogočeno razstavljanje na sejmu in

tako lahko storijo prvi korak na zamejski trg.

Direktor Ekar poudarja, da Gorenjski sejem, ki ga sicer prirejajo v istem času, naj ne bi bil konkurenca, temveč dopolnitev.

K. W.

CELOVŠKI SEJEM '95

Obetajo vsestransko ponudbo

»Celovški sejem je pomemben dogodek za regijo Alpe-Adria«, so dejali prireditelji ob predstavitvi sejma v torek, 8. avgusta. Celovški sejem '95 pod geslom »Lust auf Neu« (Veselite se novega) bo odprt od 12. do 20. avgusta.

Na letošnjem sejmu bo sodelovalo okrog 700 razstavljalcev iz Avstrije in inozemstva. Slovenija je zastopana s štirimi razstavljalci. To šibko zastopstvo si direktor sejma Pawlick razlaga s preoblikovanjem slovenskega gospodarstva.

Razširili so ponudbo sejma predvsem na področjih živil, mode, kmetijstva in gradnje kanalizacije. Vsak sejemski dan

bo imel poleg stalne razstave glavno temo, kateri bodo posvetili poseben program npr. dan kmetov, upokojencev, družine itd.

Predsednik Dermuth je ob predstavitvi pripomnil, da ima Celovški sejem pomembno gospodarsko nalogo, ker je posredovalec za manjše in srednjevelike firme.

Tudi za zabavo bo poskrbljeno, kot vsako leto bo deloval zabaviščni park, v katerem bodo mdr. nudili novosti iz Amerike.

Skratka, obiskovalce letošnjega Celovškega sejma čaka cel kup posebnosti, novosti in zanimivosti.

Organiziranost kaznjenskega taborišča na južni strani (II)

Pisar barake je bil Peter Ernst, ki je bil tudi šef tolmačev, sicer pa politični interniranelec, rojen l. 1922 v Wasselnheimu. Na Ljubelju je imel štev. 28.419. Ernst verjetno ni bil pisar od začetka, temveč šele pozneje. 8. maja 1945 je na Koroškem stopil v brigado »Liberté«.

V juniju 1944 je bil za kapo v čevljarški delavnici postavljen **August Staab**, doma iz Waugna, do takrat šef barake štev. 4 na koroški strani, v letu 1945 pa je bil kapo kaznjencem, ki so delali na utrjevalnih delih (kopanje strelskih jarkov, gradnja bunkerjev itd.).

V ambulanti (Revier) je bil šef avstrijski kriminalcec **Johann Danter**, roj. l. 1898 v Welsu. Nasilje je zelen trikotnik in štev. 1.998. Bil je nekoliko slaboumen, sicer pa povsem vdan esesovskemu zdravniku Ramsauerju, kateremu je čistil tudi sobe. Bil je ovaduh in sadist. Pogosto je dajal napačne injekcije. Poleg tega je bil epileptik in kadar je dobil božjastne napade, je vse polomil, se drl in pretepal bolnike. Oba zdravnik - kaznjenca sta se pritožila dr. Ramsauerju in čeprav je ta vedel, da Danterja meče božje, ga je zadržal, to pa zato, ker mu je poročal o vsem, kar se je dogajalo v ambulanti v času njegove odsotnosti.

Boh, stenic in uši ni bilo in blokači (starešine barak) so redno opravljali preglede. Enkrat tedensko, prav gotovo pa na 14 dni, so lesen pod zaradi dezinfekcije premazali s karbolejem.

Vodja vseh blokačev oz. kapojev na delovišču je bil nemški vojni kriminalcec **Fritz**

Winkens, roj. 1914. l. v Ronsdorfu v Wuppertalu. Uradno so ga imenovali »Oberkapo«, Francozi pa »Doyen« z vzdevkom »Pasji gobec«. Nasilje je črn trikotnik z navzgor obrnjeno konico in štev. 623. Bil je surovež in nasilnež, velika baraba in divjak. Znal je malo francosko. Sodeloval je v boksarskih tekmovanjih s kaznjenci. Na delovišču je imel majhno barako in vanjo klical kaznjence in jih pretepal. Bil je velik prijatelj esesovca Mayerja, imenovanega »Trompe la mort«, ki je sodil med najbolj surove esesovce na Ljubelju. Winkens je slovel kot eden najnevarnejših kapojev in poznan je bil po tem, da je kaznjence pošiljal »čez črto« z namenom, da jih potem ustrelijo. Po izvršenih dejanjih pa je vedno prišel h kommandoführerju Mayerju, potem pa sta se skupaj smejala. Leta 1944 se je prijavil v nemško vojsko.

Vsi imenovani vodilni kapo-ji so prišli na Ljubelj s prvim transportom, torej 3. junija 1943.

16. julija 1943 je prišel na Ljubelj še kriminalcec **Johann (Hans) Gartner**, roj. l. 1904, doma bajé na Dunaju. Gestapo ga je aretiral leta 1939 in ga poslal v Mauthausen. Bil je visoke postave in tuberkulozen ter kapo vsem kaznjencem-minerjem v predoru. Znal je francosko. Bil je zelo okrutni, prav posebno še do Francozov. Minerje je na delu stalno priganjal in jih, če po njegovi oceni niso dobro in dovolj hitro delali, zatožil esesovcem. Vozil je tudi diesel lokomotivo. Pretepel je Arthurja Michauda, Jeana Mo-

namyja, Josepha Carballa in druge kaznjence-minerje. Angleško vojno sodišče ga je obsodilo na štiri leta zopora. Julija 1949 ga je izročilo francoskim vojaškim oblastem. Francosko sodišče ga je maja 1950 zaradi kaznivih dejanj, ki niso vezana za ljubeljsko taborišče, obsodilo na 15 let težkega dela. Kazen mu je septembra 1950 znižala na 10 let.

Poklicne kriminalce so Nemci pobrali po raznih zaporih, katere so leta 1933 po ukazu Göringa izpraznili in jih poslali na prisilno delo v posebno težke predele, npr. močvirje Papenburg. Tisti, ki so preživeli, so bili najbolj odvrtni in okrutni in skoraj vsi homoseksualci.

Vsi blokači in kapo-ji so bili disciplinsko in organizacijsko podrejeni 20-letnemu rapportführerju in SS-unterscharführerju **Hansu Gogglu**, imenovanemu »La gonzesse«, od poletja 1944 dalje pa 50-letnemu rapportführerju **Sabastianu Binderju**, kajti Goggl je bil premeščen v taborišče Ebensee.

Nekaj ostalih kapojev

Fric Ziegler, imenovan »Fric«, je bil kapo skupine, ki je delala pri pripravi betona.

Louis Breux, francoski politični kaznjencec, je v začetku delal v predoru in kmalu postal kapo zidarjev pri zunanjih delih. Vedno se je drl na kaznjence, prevsem kadar so bili prisotni esesovci. V prvih povojnih letih so ga francoske oblasti obsodile na smrt in leta 1948 je bil ustreljen. Bil je obtožen, da je dogovoren za smrt Francoza, a ne na Ljubelju.

Pepi Beck je na Ljubelj prišel kot francoski politični kaznjencec. Na glavi je imel bulo. Bil je nemškega rodu. Kot kapo je vedno kričal in kaznjence brez razloga pogosto pretepal. Proti koncu l. 1944 je bil premeščen v taborišče Linz, kjer so ga španski interniranci ob osvoboditvi obesili.

Kapo ekipe, ki je pripravljala lesene opažne svode za predor (ekipa »parpaint«), je bil **Raymond Vasserd** s štev. 28.641. Tudi on je imel »ljubčka«, ime mu je bilo Henri.

Felix Leibovici (štev. 28.225), roj. l. 1894 v Jassyju (Romunija) je bil francoski Žid. Njegova ekipa je delala zunaj predora. Vedno je kričal. Dobil je precej udarcev od blokačev »Tetoviranega« in »Enookega«. Nepošten je bil pri zamenjavi hrane in spretno je znal krasti tobak. Ko so ga civilisti posvarili zaradi njegovega kričanja, je dejal, da to mora početi, ker s tem varuje vso skupino pred esesovskimi udarci, kar je bilo vsaj deloma res.

André Perroncel (štev. 26.193), roj. l. 1910 v Parizu, je bil kapo ekipe kaznjencev, ki je delala v predoru in zunaj. Večkrat je koga močno udaril po licu. Ko sta l. dec. 1944 pri kidanju snega pod vrhom Ljubelja pobegnili dva zapornika, je vpil: »Zwei Mann weg!« in tako opozoril esesovska stražarja. Bil je zloben človek. Proti njemu je bila napisana prijava, a je niso podpisali. Zato ni bil sojen. 8. maja 1945 se je hotel pridružiti brigadi »Liberté« a so ga Francozi zavrnili. Po vojni je živel v Parizu.

Leon Mayer (štev. 27.037), roj. l. 1909 v Eberbachu, je bil precej časa kapo skupine za nakladanje cementa. Bil je prijatelj kapoja Breuxa. Vedno se je drl. V novembru 1944 se je malo poboljšal, kajti opazil je zaskrbljenost nekaterih drugih kapojev in stražarjev. Kljub temu pa je še vedno kaznjence svoje skupine priganjal pri delu. »Njegovi« kaznjenci so bili zelo nesrečni. Nekatere je večkrat tepel. Ob apelu pred predorom, ko so delili hrano ali pa pred odhodom v taborišče, je surovo ravnal s tovariši, ki niso dovolj hitro prišli na zbor, predvsem pa s tistimi, ki so prišli zadnji ali pa so delali bolj daleč in zaradi izčrpanosti in lakote niso mogli teči. Ko je delil juho, ni prav nič ni pazil na to, če je nalil premalo. Tistim pa, ki so mu zvesto služili, je vedno dal polno zajemalko. Sam je seveda živel na račun manjših obrokov vse skupine in zase vedno poskrbel, da je imel vsega dovolj. Zelo dobre in edine zveze je imel s kapo-ji in nemškimi šefi barak. Ker je govoril nemško, je to prednost znal izkoristiti. Po vojni so ga francoske oblasti obsodile na 5 let zopora.

Takoj po prihodu velikega transporta 13. julija 1944, v katerem je bilo okrog deset Jugoslovanov (predvsem Slovencev), so si starešine barak na apelplacu ogledovali nove internirance. Iskali so predvsem mlade, da bi jih potem pridobili za »svoje potrebe«. Dva 18-letna interniranca, Alojza Bohinca in Alojza Odarja, je hotel prevzeti Max Stilp, starešina barake štev. 5, a je bil Odar vendar poslan v barako štev. 4, kjer je bil starešina Kurt Liese. Oba sta poskušala, da bi ju speljala z zvijačo, a jima ni uspelo, ker so ju opozorili starejši tovariši. Tako je Liese nekega dne Odarju iznenada snel čepico z glave in rekel, da ima uši. V resnici pa mu jo je v hitrici sam spustil na glavo, da bi ga lahko kaznoval z udarci, kot je bil to običaj, oziroma ga prisilil, da se mu prepusti.

Draukraft

Najmočnejši avstrijski proizvajalec toka se na novo predstavi

Za veliko presenečenje bo poskrbela družba Avstrijskih dravskih elektrarn na Celovškem sejmu (od 12. do 20. avgusta 1995). Najmočnejši avstrijski proizvajalec toka se bo v svojem paviljonu predstavil z novim imenom, novim znakom in podobo. V središču njegove razstave je zanimiv svet pridobivanja energije iz vode, premoga, biološke mase, vetra in sonca. Razen tega bodo predstavili štiri najuspešnejše firme podjetja.

Pod geslom »Razumete tudi Vi energijo« bo pred paviljonom »Draukraft« spodbujala k sodelovanju tradicionalna nagradna križanka. Glavni dobitek bo vožnja z balonom nad prelepo jesensko Koroško in, če bo veter dopustil, vzdolž Drave, ki daje pomembno silo za domačo energetska oskrbo. Druga nagrada je enotedensko letovanje za dve osebi na Reissecku, ki ga je podarila turistična družba Reisseck-Maltatal, firma »Draukraft«. Tretja nagrada pa bo popeljala do-

bitnika za en teden v znameniti visokogorski svet. Poleg teh nagrad čakajo obiskovalce še knjige, plošče, dnevne karte za Reisseck in za planinsko cesto skozi dolino Malte.

Informativen in zabaven film z znanim igralcem Adijem Peichlom bo prikazal nekatere novosti iz življenja in dela Dravskih elektrarn, ki se odslej imenujejo »Draukraft« (moč Drave). Kaj pomeni nov atraktivni znak? Zakaj so se ÖDK preimenovali v Draukraft? Kakšno vlogo ima ta največji koroški proizvajalec energije v vseavstrijskem zveznem koncernu? Dovolite si presenečenje!

Avstrijske dravske elektrarne se veselijo Vašega obiska na Celovškem sejmu 1995! Obiščite nas v paviljonu DRAUKRAFT, poleg avstrijskega radia in televizije in nagradjeni boste pri »Razumete energijo«!

Prisrčno Vas vabimo!

**Delovna skupnost
Koroška '95 / ARGE
Kärnten '95**

vabi na
**Obisk
Peršmanovega muzeja**

**v Podpeci
nad Železno Kaplo**

**v soboto,
19. avgusta ob 15. uri**

Spored:

- Vodstvo skozi muzej (dr. Marjan Sturm)
- Predavanje: Partizanska vojna na Koroškem brez povičevanja ali pohudičenja (dvorni svetnik dr. Joseph Rausch, vodja oddelka na Vojnogodovinskem inštitutu na Dunaju in avtor študije »Partizanska vojna na Koroškem«)
- Diskusija

Hrvaška zasedla izpraznjeno Krajino

Zasedba oz. ponovna osvojitve Kninske Krajine nehote spominja na (Pirovo) zmago velikega francoskega vojskovodja Napoleona, ko je s svojo vojsko vkorakal v Moskvo, ta pa je bila prazna, kajti Rusi so se umaknili dalje v notranjost. Tedanji razplet je bil za Napoleona poguben, razplet na tem obširnem področju Hrvaške, ki z zahoda in severa objema Bosno, pa je vsaj zelo negotov.

Hrvaški predsednik Tudjman je v nedeljo osebno razobesil hrvaško zastavo s šahovnico na kninski trdnjavi in ves ginjen dvignil roke v pozdrav »osvojenim« Krajini. Namesto osvobodena bi bilo bolje uporabljati izraz ponovno zavzeta ali povrnjena, kajti Krajina bo osvobodena šele takrat, ko se bo vanjo vrnilo vseh 150 tisoč pobeglih srbskih prebivalcev, hrvaška oblast pa jim bo z zakonodajo in v življenju zagotovila mirno življenje ob hrvaškem narodu sosedu, kakršno je bilo nekdanj pred letom 1990.

Dokler bodo Hrvatje na veliko slavili zmago in v Krajini vzpostavljali svojo oblast, bo večina krajinskih Srbov hrepenela po maščevanju in jo vsaj z diverzantskimi akcijami motila. Vedeti moramo namreč, da se je vojaški del beguncev s precejšnjo količino oborožitve umaknil (zbežal) na obširno banjaluško področje v Bosni, ki

ga zasedajo in povsem obvladujejo bosanski Srbi. Nanovo vzpostavljena meja med Krajino in srbsko Bosno pa je dolga vsaj 500 kilometrov. Po siloviti zmagi hrvaške vojske lahko mir torej zagotovijo le pogajanja o nadaljnjem skupnem živ-

vihtu oz. po njihovo Oluja. Zanj so mobilizirali okrog 70 tisoč civilistov. Glavni udar so izvedli iz tridesetih smeri s silovitimi granatiranjem z artilerijo, mesta in vasi pa so z bliskovitimi akcijami zavzemale njihove specialne enote. Krvni davek

pa čudi tako hitro osvajanje položajev. Mnogi analitiki za tem spet vidijo tajni dogovor med Tudjmanom in Miloševićem, po katerem naj bi Srbi Hrvatom prepustili zahodni del Slavonije (kar se je zgodilo letos v prvomajskih dneh) in žrtvovali Krajino, v zameno pa naj bi Srbiji trajno pripadla vzhodna Slavonija z že legendarnim Vukovarjem, Bosno in Hercegovino pa naj bi si razdelili »do zadnjega Muslimana«. Hrvaški predstavniki na v tem času rednih vsakodnevni tiskovnih konferencah tak scenarij vztrajno zavračajo, vendar tega suma ne morejo povsem odstraniti.

Novo vojno zarišče - vzhodna Slavonija

Pod srbsko oblastjo je ostal še en del samooklicane Republike srbske Krajine. To je področje Baranje in zahodnega Srema s središčnim mestom Vukovar. Znano je po bogati rodovitnosti obširnih polj in nekoč je sodilo v skupno vojvodinsko področje jugoslovanske žitnice. Meji neposredno na republiko Srbijo, ta pa ga je po očiščenju od

hrvaškega prebivalstva po letu 1991 poselila s srbskimi kmeti.

Hrvaški obrambni minister Sušak je v teh dneh že napovedal vojaško zavzetje tega področja, zunanji minister Granić pa je previdnejši in predlaga pogovore o mirni reintegraciji v hrvaško ustavnopravno ureditev. Problem je toliko bolj zapleten, ker ga deloma že zaseda vojska republike Srbije, poselje prebivalstvo iz Srbije, meji na Srbijo, v Srbiji pa že vre med prebivalstvom in nekateri nacionalistični voditelji zahtevajo vojno napoved Hrvaški in Miloševića obtožujejo izdajstva Srbov v Krajini. V tem času pa so iz severne Srbije proti vzhodni Slavoniji že tudi krenile motorizirane enote srbske vojske z raketno oborožitvijo, ki jo bodo v primeru spopada prav gotovo usmerile na hrvaška mesta po vsej Slavoniji.

Hrvaška je v tem času dejansko razdeljena na dve coni. Na mirni in varni zahodni del (Istra, Kvarner, severnojadranski otoki ter Medjimurje in Zagorje nad Zagrebom) in nemirni oz. nevarni del (donedavno republika Krajina ter vsa, predvsem pa vzhodna Slavonija). V nekoliko sebično tolažbo pa nam je, da se je vojna vendarle pomaknila oz. oddaljila proti vzhodu.

Jože Rovšek

Zmagoslavje hrvaške vojske ob hitrem prodiranju v Krajino

ljenju. To pa bo glede na nepripravljenost obeh strani zelo težko, zato po vsej logiki miru še ne bo.

Operacija Nevihta

Hrvatje so vojaško-policijsko akcijo v Krajini imenovali Ne-

hrvaških osvojiteljev je res majhen. Po uradnih podatkih so imeli samo 118 mrtvih in 620 ranjenih. Mrtvih na srbski strani je vsaj desetkrat več, podatkov pa ni. Kljub številčni premoči hrvaške vojske nad vojsko krajinskih Srbov (2:1)

SOBOTA, 12. AVGUSTA 1995:

Ogenj za življenje v Alpah

Alpe kot hrbtnica in hkrati zaščitno neдрje evropske celine so vse bolj ogrožene. Kot nenasiten požiralnik jih spodjeda civilizacija z vsemi svojimi otroci, kot so to razseljevanje, turizem, športna dejavnost, industrializacija in gradnja cest, železnic, predorov – pač vsega, čemur moderno pravimo komunikacijske zveze in infrastrukturna ureditev. Polagoma pa se človek zaveda, da so Alpe več kot le fotografski motiv in masiv gora in vršacev, ki ga je treba »premagati«, ga »civilizirati«. Človek se zaveda in spoznava, da so Alpe osnova našega življenja, kajti s svojimi snežniki, senožeti, planinami in prostranimi skalnatimi predeli so vir vode, kraj oddiha, pribežališče ogroženih živali in rastlin, pač (še) domala neizmeren, a že krepko načet raj življenjskega bogastva, ki bo prav v bližnji in daljnji prihodnosti usodnega pomena za naše preživetje.

Ker je ura res že tik pred dvanajsto, so kot prvi začeli biti plat zvona ekologiji in aktivisti v Franciji in Švici. Od tod pa se je glas »na pomoč Alpam« razlegel tudi do nas. In iz tega je nastala vseevropska oz. vsealpska akcijska platforma

»Ogenj v Alpah« v pomoč in zaščito tega edinstvenega življenjskega biotopa v Evropi.

Sporočilo tisočih kresov

Tako kot so svojčas kresovi po gorah in vrhovih naznanjali bližajočo se nevarnost ali raznašali dobre vesti ter klicali kmete k uporabi, na punt, tako naj v soboto, 12. avgusta, kresovi in ognji v največji evropski prireditvi od francoske Nizze do avstrijskega Dunaja razsvetljujejo temo izpušnih plinov, betonskih kač, asfaltnih pasov, železniških prog ter urbanističnih metastaz, in kličejo, da prihaja pomoč Alpam, da so se prebivalci Alp odločili za samopomoč v prid sebi in svojemu skupnemu življenjskemu okolju.

Organizatorji te edinstvene evropske ekološke akcije računajo, da bo 12. avgusta v celotnem alpskem loku gorelo nekaj tisoč kresov. Na Koroškem in vzhodnem Tirolskem je uradno napovedanih 27 prireditev, ki pa se jim je pridružilo še nekaj kresov.

Na Koroškem bo glavna prireditel na Dobraču, kjer bojo med drugim spregovorili predsednik parlamenta in prijatelj narave dr. Heinz Fischer, univ. docent dr. Bernd Lötsch in član

tirolskih ljudskih iniciativ Fritz Gurgiser. Kdor hoče na Dobraču, naj se posluži prevoza. Bus bo odpeljal v soboto, 12. avgusta, ob 17.30 z beljaškega policijskega parkirišča pri Kriegsbrücke, prevoz stane 70 šilingov.

Kres, ki ni v uradnem sporedu, bo 12. avgusta gorel v Selah, na Grosovi planini. To je planina, ki jo je avstrijska vojska v pravem pomenu besede zasedla in iz nje izrinila domače kmete ter jim tako onemogočila, da bi koristili z jamčene pašne pravice.

Selski »puntarji«

V doslej nepoznani akcijski enotnosti so se občina Sele in krajevna društva – Interesna skupnost selskih kmetov, KPD »Planina«, SPD »Herman Velik«, PD »Sele«, TVN in DSG Sele/Zell – odločili, da se pridružijo akciji »Ogenj v Alpah« in pod geslom »Ogenj v Košuti« prižgejo kres na Grosovi planini.

V nedeljo, 6. avgusta, je bil po maši zbor sodelujočih in na njem so se zmenili, da se bo akcija ali rabota v dober namen pričela v soboto, 12. avgusta, ob osmih zjutraj na Grosovi planini. Vsak naj prinese s seboj dobro voljo. Ne pozabite

rokavic. Do 16. ure, do »fajranta«, bojo trebili spodnji del Grosove planine in pripravili kres, ki bo o mraku zagorel.

Selanom namreč preseda, da jim vojaško vežbališče v Košuti, zlasti pa vse bolj intenzivne vojaške vaje in streljanje z velikokalibrskimi topovi, onemogoča koriščenje pašnih in planinskih pravic. Odškodnino dobi le lastnik zemljišča, posestvo Humperk. Čeprav so vaje s težkim orožjem v Košuti prepovedane, vojska tam brezvestno uporablja najtežje kane. Seveda je celotna pokrajina za turizem »umrla«, vrhu tega pa številni slepi metki ogrožajo pašno živino in ljudi. Še pred nedavnim so na planini našli slepi metek iz leta 1962. Po predpisih ga sploh ne bi smeli uporabljati, a ga.

Ker hočejo Selani ohraniti

Grosovo planino kot naravni biser in ker imajo pravico, da tam trebijo, in ker se bolj kot kdajkoli zavedajo, da sta soseska pomoč in vaška vzajemnost pomembni in potrebni, bojo zagnali ogenj v Košuti. Kdor hoče in želi, naj se jim pridruži. Nikogar ne bojo zavrnili.

SOS z Rožem

Akcijnska enotnost »SOS ROŽ«, ki jo vodi občinski odbornik mag. Peter Waldhauser, se je prav tako pridružila vseevropski akciji in bo s kresovi na več mestih v Rožu demonstrirala proti gradnji visokostorilnostne železnice in za dolino, v kateri se spleča živeti.

Prireditve bojo tudi na Ojstrniku, v Blatogradu, na Peči, na Golici oz. Osojščici, na Zlatniku/Goldeck in na Mokrinah/Nassfeld. Franc Wakounig

SLOVENSKI OKTET V MAKEDONIJI

»Bolen mi leži« razgrel Makedonce

Slovenski oktet je v okviru makedonsko-slovenskega kulturnega sodelovanja nastopil na festivalih na Ohridu in v Skopju. Obakrat je požel nedeljena priznanja kritikov in številnih poslušalcev. Kot najlepše interpretacije so bile omenjene Schubertova Ave Marija v priredbi D. Božiča in dela pravoslavne liturgije, predvsem makedonske. Največjega aplavza in gromovitih ovacij je bila deležna ponarodela makedonska »Bolen mi leži«.

Makedonskim gledalcem se je oktet obširneje predstavil 23. julija v živi kontaktni oddaji

Makedonske televizije ter poudaril tudi podporo Ministrstva za kulturo R Slovenije in pokroviteljev – podjetij Lek, Iskra-Tel in Jata-Meso, ki so gostovanje omogočili.

Koncert v katedrali Sv. Klimenta v Skopju 24. julija je Makedonska TV posnela v celoti. Prisostvovali pa so mu tudi arhiepiskop ohridski in makedonski gg. Mihail, veleposlanica R Slovenije Jožica Puhar, predstavniki vlade R Makedonije in mesta Skopja, nekateri profesorji makedonske akademije za glasbo, novinarji in drugi.

S. U.

KULTURNI VEČER SPD »DANICA«

Kvaliteten koncert za tujce

»Danica« opravlja zadnje nastope pred turnejo po severni Ameriki

Ob toplem poletnem večeru se je v Breznikovem kampu ob Zablatniškem jezeru zbralo precej ljudi, da bi prisluhnili koncertu, ki so ga oblikovali poleg MePZ SPD »Danica« še MoPZ SPD »Valentin Polanšek« in trio saksofonistov. SPD »Danica« ta kulturni večer prireja že trideset let.

Poslušalci, pretežno gostje kampa, so doživeli zelo lep, kvaliteten in dokaj informativen kulturni večer, saj povezovalni teksti niso opisovali samo lepote naše koroške dežele, tem-

več tudi položaj koroških Slovencev in na kratko tudi vsebino slovenskih pesmi, ki so jih slišali.

Zbora sta pela v glavnem slovenske ljudske pesmi, dodatno pa tudi nemško ljudsko in sakralno pesem.

Povezovalki sta z občutkom uvedli tujce v tematiko dvojezičnosti in poudarili, da je pri nas na južnem Koroškem težko strogo ločiti nemščino od slovenščine in obratno. Tako sta navedli nekaj primerov družinskih imen, ki izvirajo iz

slovenščine.

Po res prijetnem koncertu so se tujci napotili domov oz. v svoje šotore in tu in tam je bilo slišati melodijo kake slovenske pesmi.

Mešani zbor SPD »Danica« je pred koncertno turnejo po Ameriki opravil svoj predzadnji nastop. 18. avgusta bo v kulturnem domu v Šentprimozu svojim poslušalcem zapel še koncert, ki ga je pripravil za naše rojake preko velike luže.

K. W.

NA GRADU HEUNBURG

Kulturni projekt K.L.A.S.

Majhna vas Vovbre in grad »Heunburg«, ob vznožju Svinške planine sta bila že od nekdaj pomembna zgodovinska kraja v velikovškem okraju. Izkopanine pričajo že o naseljevanju v zgodnji kameni dobi (5. do 2. tisočletje pred našim štetjem). Pozneje, v dobi preseljevanja narodov, so se v tem kraju pomešali Kelti, Rimljani in Slovani. Od leta 1070 naprej je zaslovela znana in mogočna rodbina »Heunburgerjev«. V

na domača podjetja, ki so rade volje dala na razpolago svoje storitve (gradbeni material, stroje itd.). Domača društva, domačini in mesto Velikovec so po svojih močeh podprli to akcijo in uspelo je izpeljati in dokončati glavna sanacijska dela – nova streha, sanacija zidov. Polagoma so še napeljali tok in vodo ...

K.L.A.S. na gradu

Pred dvema letoma sta si Alexander Kubelka in Celovčan Stefan Pfeistlinger zamislila, da bi bil grad imeniten kraj za gledališko društvo K.L.A.S., kategera celovit kulturni projekt naj bi presejal nekaj let. Po več kot enoletnih pripravah so pretekli petek izvedli prvo prireditev. Gundula Rapsch in Augustin Jagg sta brala tekst »Lenz« Georga Büchnerja. Domača umetnika Rudi Benétik in Reinhard Taurer pa sta pripravila inštalacije na prostem.

Upati pa je, da bodo prihodnje leto še v večji meri upoštevali tudi dvojezični značaj velikovškega okraja in k sodelovanju povabili kako slovensko društvo ali skupino.

Danes zvečer bo gledališka premiera »Woyzeck« Georga Büchnerja, pričetek ob 20.20. Na programu so še koncerti, kabaret, razstava, kino in fešta.

Razstava inštalacij Rudija Benétika in Reinharda Taurerja

Inštalacija Rudija Benétika »kjer vrtni škratek sreča svoje prijatelje«, iz nerjavečega železa, čista oranžna barva, ki je nastala letos poleti, skupno z njegovim prijateljem Reinhardom Taurerjem meri 12 metrov in je postavljena na južnem delu brega, pod razvalinami gradu v Vovbrah. Že iz naslova

je razvidna »kritika« tesno – kulturnega dojemanja sodobnih struj v likovni umetnosti kar pretežnega dela vseh Korošcev. Inštalacija ponazarja srečanje vrtnega škratek s svojim gospodarjem. Dva v različnih višinah obokana portala omogočata vstop v kraj srečanja. Oranžno pobarvana cev določa natančni

prostor, v katerem se lahko razvija komunikacija. »Vrtni škratek vstopi nevidno v ta prostor ravno v trenutku in samo takrat, ko se mu na drugi strani skozi višji in mogočni portal približa vstopajoči/a obiskovalec/ica, ki sam/a doma varuje škratekovega sorodnika z majhno samokolnico iz plastike«;

tako sta Rudi Benétik in Reinhard Taurer na otvoritvi predstavila inštalacijo, ki je bila z žarometi zelo posrečeno osvetljena. Otvoritev je bila zelo dobro obiskana, inštalacijo in ostale štiri kipe pa si lahko ogledate do 26. avgusta, ob vsakem času in vremenu.

Mirko Štukelj

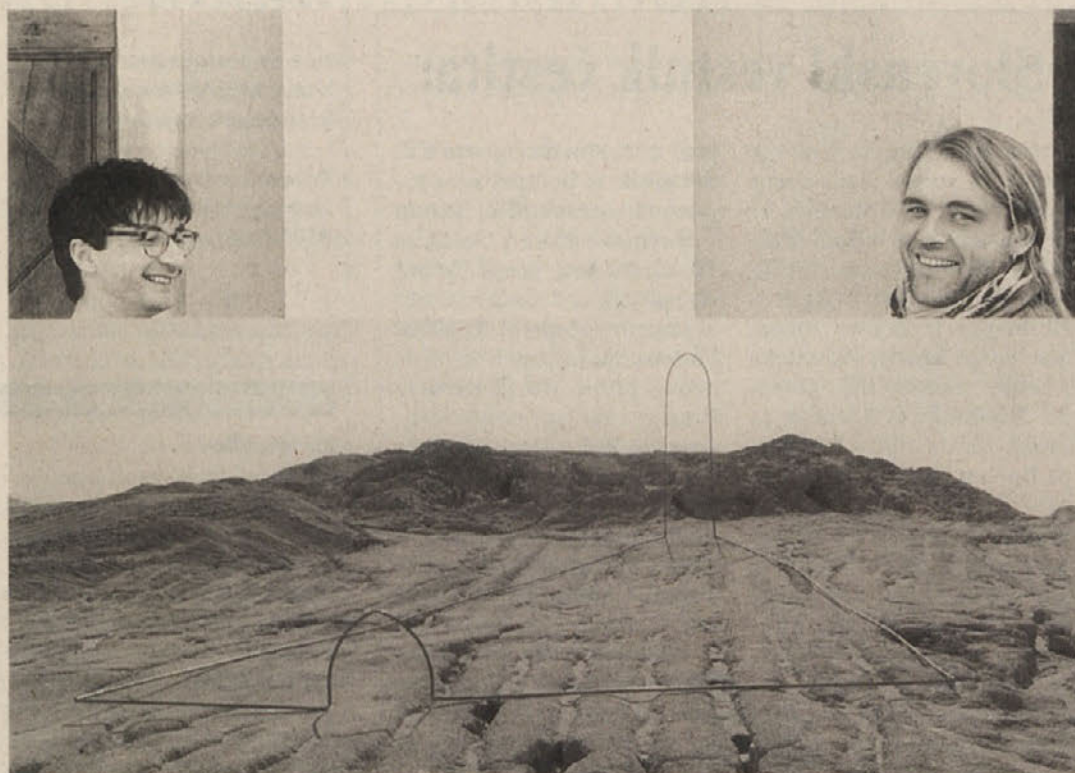

Gundula Rapsch je brala tekst »Lenz« Georga Büchnerja

13. stoletju je bila ta družina ena najmogočnejših v vojvodini Koroški. Po smrti zadnjega Heunburgerja leta 1322 so se menjavali lastniki tega gradu. Leta 1749 je pogorela streha glavnega prostora. Po požaru pa so ta grad uporabljali še nekako do konca 19. stoletja. Leta 1886 sta grad in posestvo pripadla družini Helldorf, ki se danes zelo vneto ukvarja z ohranitvijo še obstoječe substance.

Vas dobi identiteto

Spomladi leta 1989 so se domačini lotili zahtevnega projekta, kako ohraniti grad in hkrati ustvariti komunikacijski center, ki naj bi služil vsem za razne prireditve. Obrnili so se na raz-

Umetnika Rudi Benétik in Reinhard Taurer, »... kjer vrtni škratek sreča svoje prijatelje ...« 1995, postavitve na prostem, cevi, barva: čista oranžna
Foto Ferdinand Neumüller

PRIREDITVE

ČETRTEK, 10. 8.

- VELIKOVEC, na Vovbrah – K.L.A.S.
20.20 Premiera igre »Woyzek« od Georga Büchnerja
VESELE, v gostilni Wutte – SPD »Vinko Poljanec«
20.30 Večer slovenskih pesmi in glasbe; za ples igra »Duo Peugeot«

SOBOTA, 12. 8.

- ROŽEK, galerija Šikoronija
20.00 Odprtje razstave »Priče časa« – J. Bernik, Caroline, D. Druškovič, G. Hoke, G. Januš, K. Koller, V. Oman, H. Staudacher, H. Wulz, R. Wulz, J. Zechner i. d.; glasbeni okvir oblikujeta Melissa Coleman in Berndt Thurner
ŠENTJANŽ – Inicijativa SOS
20.00 Kres na Šentjanških Rutah
BILČOVŠ, Kajzaze v gostišču Koren – EL Bilčovš
20.30 Poletna veselica; igra ansambel Obzorja

NEDELJA, 13. 8.

- HÜTTENBERG – SPD »Radiše«
Društveni izlet 1995 – ogled deželne razstave v Hüttenbergu »Voziček in žindra« (Grubenhunt & Ofensau«. Prijave sprejemajo: Tomaž Ogris (740 436), Nuži Wieser (740 309) in Andrej Lampichler (740 156)

PONEDELJEK, 14. 8.

- VELIKOVEC, na Vovbrah – K.L.A.S.
21.00 Salsa Habana, Fiesta di Salsa

TOREK, 15. 8.

- TINJE, v Domu
19.00 Odprtje razstave del Gustava Januša

SREDA, 16. 8.

- CELOVEC, Slomškov dom, sejna soba v 3. nadstropju
20.00 Pravilno kolobarjenje v poljedelstvu; veliko praktičnih nasvetov za pridelovanje poljščin, pridelovanje vmesnih posevkov, varstvo rastlin brez kemije itd.

ČETRTEK, 17. 8.

- VELIKOVEC, na Vovbrah – K.L.A.S.
23.00 Frank Schulte's short stories, kino na prostem

PETEK, 18. 8.

- ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom »Danica«
20.30 Koncert s pevskim programom za turnejo po Severni Ameriki, nastopata: ansambel »Korotan« in MePZ »Danica«

NEDELJA, 20. 8.

- OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub »Obir«
14.00 13. tekma koscev; zabaval bo »Buchbauer Trio« (v primeru slabega vremena bo tekma v nedeljo, 27. avgusta ob istem času)
VELIKOVEC, na Vovbrah – K.L.A.S.
20.20 Kabaret »Vox Broccoli« od Petra Orthoferja, igra Erwin Neuwirth

PONEDELJEK, 21. 8.

- VELIKOVEC, na Vovbrah – K.L.A.S.
21.00 Koncert »Big Band Velikovec«

Slovenski vestnik čestita:

gospe Mili Jug iz Železne Kaple za rojstni dan; gospe Nani Bister z Moščence za rojstni dan; gospe Dori Müller z Moščence za rojstni dan; gospe Mari Dovjak – Hribrnici iz Sel za rojstni dan; gospe Mariji Wautsche z Letine za rojstni dan; gospodu Vladimirju Rutarju iz Žitare vasi za rojstni dan; gospe Barbari Knes iz Mlinč za rojstni dan; gospe Susani Sturm iz Mokrij za rojstni dan; gospe Mici Smole iz Šmiklavža ob Dravi za rojstni dan; gospodu Neceju Taupeju iz Šmiklavža ob Dravi za rojstni dan; gospodu Tončiju Gabrielu – Strdenu iz Leš za rojstni dan; gospe Anici Urbajs z Žo

prač za rojstni dan; gospe Cili Serajnik iz Šentpetra za rojstni dan; gospe Mici Supan – Hornici s Kota v Selah za 40. rojstni dan; gospe Heleni Kropivnik iz Rinkol za osebni praznik; gospodu Augustu Eberweinu iz Repelj za rojstni dan; gospe Mariji Hirm iz Gornje vasi za rojstni dan; gospodu Roku Drugu iz Svetega mesta za rojstni dan; Marici Stern – Kušej in Izidorju Sternu iz Šmihela k rojstvu sinčka Sama; gospodu Pepeju Polesnigu iz Vogrč za 27. rojstni dan; gospe Aki Thaler iz Nonče vasi za rojstni dan; gospe Rezi-ki Iskri iz Čahorč, ki je te dni srečala Abrahama; Helgi Mračnikar s Plešerke za rojstni dan.

Zahvala

Pokojno Milko Krajger-Merkač ste v času njene bolezni spremljali v molitvi, jo obiskovali, jo bodrili ali ji drugače izrazili svojo naklonjenost.

Vam vsem, zdravnikom, ki ste se trudili, da bi jo ozdravili, pa tudi vsem, ki ste jo po-

spremili na zadnji zemeljski poti, posebej še duhovnikom, pevcem, govornikom, pogreb- cem in darovalcem, se iskreno zahvaljujemo! Pristrčna hvala tudi za solidarnost in sočutje, ki ste ju izkazali nam, svoj- cem pokojne!

Družini Krajger in Merkač

k & k center Šentjanž • SPZ

Razstave

Razstava Zorke L-Weiss:

»Od začetkov do sedaj«

Etnološka razstava:

»Odkruški koroške dediščine«.

Čas: do 9. septembra 1995 (torek, četrtek, sobota od 18. do 20. ure in sredo, petek od 9. do 12. ure).

gallery 'anin presents

Miro Hajnc

razstavlja še do 19. avgusta 1995
Galerija je dnevno odprta od 16. do 19. ure
Šmihel nad Pliberkom 7

ATIK + kulturni oddelek mesta Celovec

vabita na

»Kinder - ART«

Festival za kreativno igro, gledališče in gibanje za otroke od tretjega leta naprej od 11. do 13. avgusta.

■ Začetek v petek, ob 15.00, v ATIK-šotor/univerza Celovec

PROGRAM:

- kreativna delavnica
- Mini-cirkus
- kraj za posebne akcije
- »Rico & Rocky« – cirkus za sodelovanje, v petek, 11. 8., ob 17.00
- »Piccolino« – musical za otroke, v soboto, 12. 8., ob 17.00
- Družinska olimpiada in disco za otroke, v nedeljo, 13. 8.

CENA ZA OTROKE:

za tri dni 80 šilingov, za en dan 35 šilingov

Zadruga-Market
Železna Kapla

išče za poslovalnico v Dobri vasi MESARJA oz. osebo, ki je že prodajala meso.

Prijave naslovite na:
Zadruga-Market reg. z. z o. j.
9135 Železna Kapla 333

Iščemo

VZGOJITELJICO za internat Pogoji: bivanjsko in delovno dovoljenje. Prednost imajo absolventke naše šole.

Interesentke naj se javijo:
Šolske sestre, Šentpeter 25
9184 Šentjakob; tel. 0 42
53/27 94 - 22.

Slovenska prosvetna zveza in SPD »Rož« v Šentjakobu

Obvestilo

Letošnja jubilejna kolonija mladih, ki se je pred 25 leti začela v Vuzenici, bo od 20. do 26. avgusta v Regionalnem centru v Šentjakobu v Rožu.

Sodelujejo otroci v starosti od 9 do 15 let iz Slovenije, Tržaške, Benečije, Porabja in Koroške.

Prijave so mogoče do 15. avgusta pri Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu (tel. 0463/514300-20) ali pa pri Slovenskem prosvetnem društvu »Rož« (tel. 04253/435).

Starše otrok iz Koroške, ki želijo sodelovati pri likovni koloniji, naprošamo, da v tem času nudijo bivanje otrokom iz Slovenije, Madžarske in Italije.

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

- Četrtek, 10. 8.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
Petek, 11. 8.
18.10 Kulturni magazin.
Sobota, 12. 8.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
Nedelja, 13. 8.
6.30 Dobro jutro na Koroškem
18.00 Za vesel konec tedna
Ponedeljek, 14. 8.
18.10 Železna Kapla: Činček v nedeljski šoli: iz idile grap v kapelsko stvarnost
Torek, 15. 8.
6.30 Praznična
18.00 Glasbena oddaja
Sreda, 16. 8.
18.10 Koroški zbori
21.04 Glasbena oddaja

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 13. 8.

13.30 ORF 2

PONEDELJEK, 14. 8.

17.20 TV SLO 1

■ Ponosna tradicija kulturnega delovanja v Železni Kapli: utrip slovenstva daje pečat celotnemu družbenemu življenju

■ Kmečke točilnice: za kmete priložnost za neposredno prodajo izdelkov, za goste užitek v prijetni domačnosti.

■ Celovski sejem 1995: afirmacija gospodarstva na evropskem trgu.

■ Semanji dan založbe Wieser: z radostjo in novimi projekti proti govoricam o krizi

■ Nogomet v drugi zvezni ligi: Austria Lustenau – Slovenski atletski klub.

■ Tour '95: Naravne lepote pri nas in pri sosedih.

Sporočilo bralcem

Obveščamo Vas, da boste prihodnjo številko SV zaradi praznika v torek, prejeli v petek.

Uredništvo

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

100 let Aljaževega stolpa na vrhu Triglava

V Slovenskem vestniku smo pred nedavnim brali, da je leto 1995 jubilejno leto slovenskega planinstva, ker gre kar za tri pomembne slovenske planinske obletnice – 95-letnico Slovenskega planinskega društva na Koroškem, 100-letnico Planinskega vestnika in 100-letnico Aljaževega stolpa na Triglavu. O prvih dveh smo že pisali, tokrat pa se bomo spomnili 100-letnice Aljaževega stolpa.

V takratnem času, katerega se danes spominjamo s tako pomembnimi obletnicami, sta v triglavskem pogorju delovali dve nemški planinski organizaciji: »Österreichischer Touristenclub, ki je bil Slovincem naklonjen in je postavljaval dvojezične napise, in Nemško-avstrijski Alpenverein, ki je bil Slovincem sovražen. Pri tej dejavnosti se je prav posebej odlikoval vodja kranjske sekcije te organizacije Karel Deschmann, kustos ljubljanskega muzeja, najprej zaveden Slovenec, potem pa zagrizen nasprotnik. Na njegovo pobudo so na območju Triglava zgradili kočjo Triglavhütte (danes je tam Staničeva kočja), ki pa so jo pozneje preimenovali v Deschmannhütte. Ob otvoritvi te kočje leta 1887 je bilo mogočno velikonemško slavje. Zastopnik Nemško-avstrijskega Alpenvereina iz Berlina je takrat v svojem govoru Triglav imenoval za »nemškega kralja« Julijskih Alp.

Res, triglavsko pogorje je bilo takrat v nemških rokah. Na Triglav so vodila nemška pota kranjske sekcije Alpenvereina in napisni smerokazi so bili nemški, skratka, Triglav so si lastili za nemško goro.

To početje pa je bilo domačim slovenskim planincem le preveč in tako so se opogumili in leta 1893 ustanovili

Slovensko planinsko društvo, katerega namen je bil zaustaviti ponemčevalni val po slovenskih gorah.

Velika sreča za tedanji čas in za mlado Slovensko planinsko društvo je bila, da je na Dovjem pri Kranjski gori župnikoval navdušen domoljub in planinec Jakob Aljaž. Že leta 1887 je bil prvič na Triglavu in ga je oboževal. Zato ga je zelo bolelo, da je po slovenskih hribih, zlasti na območju Triglava, gospodoval Alpenverein. Temu početju se je uprl na svojstven način: od dovške občine je kupil svet na Triglavu in nanj postavil stolp. Lahko si mislite, kako neprijetno so bili preseščeni alpenvereinovci, ko so na vrhu »nemškega kralja« zagledali slovenski stolp. Takoj so sklenili, da je treba stolp odstraniti, in Aljaža zatožili, da je s postavitvijo stolpa uničil podzemeljsko triangulacijsko točko, kar pa ni bilo res. Aljaž je namreč imel priče, da je pred štiridesetimi leti na vrhu Triglava stala le lesena triangulacijska piramida, ki pa so jo viharji odpihnili v prepad. Pri obravnavi se je izkazala pravica, da pod stolpom nikdar ni bilo triangulacijskega znamenja. Aljaž je v procesu zmagal, to pa je pomenilo, da stolp ostane. To je s pomočjo prič potrdil tudi vojaški moper stotnik Schwarz in Aljaža celo prisil, če dovoli, da novo triangulacijsko znamenje namestijo v njegovem stolpu, kar je ta rade volje dovolil. Tako je Aljažev stolp prišel celo pod cesarsko varstvo. Alpenvereinovci so pogoreli na celi črti, Aljaž pa se je sončil na lovorikah te zmage in pohval. S tem podvigom, stolpom na vrhu Triglava, si je pridobil častno in zaslužen ime »triglavski župnik«.

Aljaž, najvišji posestnik na Slovenskem, je bil tudi tehnično dobro podkovan. Načrt za stolp je napravil sam in ga tudi po svoje opremil. Izdelal ga je klepar Belec iz Šentvida pri Ljubljani. 7. avgusta 1895 so ga mojster Belec in štirje pomočniki razstavljenega na več kosov prenesli na vrh Triglava. Najmočnejši pomočnik si je streho stolpa poveznil kar na glavo in jo tako po ostrem grebenu prinesel na vrh, kjer so stolp sestavili v šestih urah. Že ta nošnja stolpa na vrh Triglava, ki takrat še ni bil varovan s klini in jeklenicami kot danes, je bila za tisti čas junaško dejanje, saj je Triglav takrat veljal za vratolomno goro.

Stolp je Aljaž odlično opremil, kot da gre za planinsko kočjo. Vanj je namestil tri stole,

skih vrhov. Seveda ni pozabil na okna, ki jih je opremil z debelim steklom. Res, vse lepo zamišljeno, vendar vsi ljudje niso takšni idealisti kot je bil Aljaž, in ni trajalo dolgo, ko je večina teh stvari izginila iz stolpa. Stolp je bil zgrajen iz močne pločevine, ki jo je bilo treba redno pleskati. Pri tem delu je bil najbolj zaslužen nekdanji tajnik slovenske planinske organizacije na Koroškem Aloizij Knafelc, duša Ziljske podružnice Slovenskega planinskega društva, ustanovljene pred 95 leti. Tako je tudi naš planinski funkcionar na katerega smo zelo ponosni, nekaj prispeval za ohranitev 100-letnegá Aljaževega stolpa, ki kljub starosti, kar je pravi čudež, še vedno kljubuje viharjem in zobu časa.

Spomenik Aljažu v Dovjem

polico z dvema samovaroma, šest kozarcev in posodo za špirit, da bi se ob mrzlem vremenu obiskovalci malo pogreli, nadalje toplomer, barometer, spominsko knjigo in triglavsko panoramo, da planinci lahko ugotovijo imena okoliških gor-

spomenik. Aljaž ga je za svoje plemenito narodnoobrambno delo v triglavskem pogorju vsekako zaslužil.

Povzetek iz Mlakarjeve brošure Jakob Aljaž – Triglavski župnik.

L. U.

Piše dipl. biol. Tatjana Angerer

Naravni vrt v avgustu

Kompostiranje – malo drugače

Veliko vrtničarjev meni, da je priprava dobrega, zdravega komposta nekaj, kar zahteva posebno znanje in temeljita navodila strokovnjakov, merjenja, tehtanja, nadzorovanja in korekture.

Navodila različnih strokovnjakov so včasih prav neverjetna. Nekoč sem slišala od predavatelja, ki je vrtničarjem toplo priporočal, da nad svojim kompostnim kupom napravijo streho in naj ga v enakih presledkih zalivajo z natančno določeno količino vode, glede na količino komposta. Bog ne daj, da bi kompost zalival dež.

To in še marsikaj drugega me je spodbudilo k pisanju o kompostu iz zornega kota naravoslovca.

Kompostiranje si nismo izmislili ljudje, v naravi se doga-

ja, odkar je na zemlji življenje, le imenujemo ga drugače: razkrajanje mu pravimo. Rastline in rastlinski deli odmirajo in se v tanjših ali debelejših plasteh nabirajo na površini tal. Bakterije plesni in še nekateri drugi organizmi, ki žive v površinskih plasteh tal, jih razkroje v anorganske snovi, ki so spet hrana za rastline, sami pa dobe pri tem snovi za lastno življenje. Med odmrle rastline se mešajo tudi živalski odpadki in odmrle živali, ki jih mikroorganizmi razkroje.

Poznamo predvsem tri načine razkrajanja: trohnenje, gnitje in vrenje. Vse tri vrste razkrojevalnih procesov so pomembne in omogočajo uravnotežen razkroj organskih snovi. Važno je le, da so med seboj v naravnem sorazmerju.

Najobsežnejši in najpomembnejši razkrojevalni proces je trohnenje.

Povzročajo ga aerobne bakterije, ki potrebujejo veliko kisika, zato poteka v naravi predvsem v površinskih plasteh. Pri trohnenju nastane večina snovi, ki služijo rastlinam za hrano.

Gnitje povzročajo gnilobne bakterije, ki so z razliko od prejšnjih anaerobne. To pomeni, da razkrajajo organske snovi brez sodelovanja kisika, torej tam, kjer do razkrajajočih snovi zrak ne more.

Pri gnitju z dušikom bogatih organskih snovi nastajajo smrdelci plini in se izgubljajo v zraku. Gnitje je torej v naravnem procesu razkrajanja prav tako pomembno kot drugi razkrojevalni procesi. V tleh vzdržuje namreč ravnovesje med snovmi tam, kjer se nakopiči preveč dušičnatih organskih snovi. Danes namreč že vemo, da v tleh ne sme biti preveč dušika oziroma njegovih spojin – nitratov. Gnitje pa mora seveda

ostati v naravnem ravnovesju z drugimi razkrojevalnimi procesi.

Naravno razmerje med ogljikom, ki je v vseh organskih snoveh, in dušikom, ki je le v nekaterih, je nekako 15 : 1 do 20 : 1. V tem primeru poteka razkroj zdravo in s primerno hitrostjo. Temperatura v razkrajajočih se snoveh se sicer dvigne, vendar ne toliko, da bi ogrozila organizme, ki sodelujejo pri razkroju. Organske snovi, ki vsebujejo zelo malo dušika (drevesno listje ali slama), pa se razkrajajo izredno počasi.

Vrenje imenujemo razkrajanje različnih organskih snovi, ki ne vsebujejo dušika. Povzročajo ga glive kvasovke ali pa bakterije s svojimi encimi. Nekatera vrenja so aerobna, druga pa anaerobna.

Tudi vrenja so pomembni procesi pri naravnem razkrajanju snovi.

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

Iz krize v novo upanje

piše dr. Štefka Vavti

Vsaka izmed nas iz svojih izkušenj ve, da v življenju vedno znova pridemo na križišča, točke, ki nas prisilijo, da preusmerimo naše mišljenje oz. življenje. Nekateri temu pravijo življenske krize, v katere zaidemo vedno takrat, ko se znajdemo na nekakšnem razpotju in moramo zase najti pravo ali novo pot.

Včasih se kar naenkrat vse spremeni, tako da ni nobene varnosti in zanesljivosti več: prometna nesreča, bolezen, smrt človeka, ki smo ga ljubili, rojstvo otroka ali pa ločitev ... Vsi ti dogodki naš vržejo s tira, tako da si moramo na novo urediti življenje.

Kako torej razrešiti ta kritična življenska vozlišča?

Psihologi in psihoterapevti vedo iz svoje prakse povedati, da ima vsak človek kup izkušenj, vrsto vzorcev, ki se jih je v teku življenja naučil bodisi od prejšnje generacije, svoje družine ipd., bodisi po lastnih izkušnjah.

S pomočjo teh vzorcev, ki so neke vrste vodila, ki smo jih osvojili v otroštvu, skušamo torej reševati svoje probleme.

Ker pa je naša družba usmerjena tako, da moramo vedno dokazovati, da smo uspešni, da »funkcioniramo«, smo imeli vse premalo možnosti, da bi se naučili primerno žalovati, dopuščati občutke neuspešnosti, nesposobnosti ipd.

V otroštvu smo v kritičnih situacijah pač slišali stavke kot so: »Vkup se vzemi!«, »Saj ni tako hudo!«, »Deček ne joče!« – vse to neodvisno od tega, kako huda in težavna je bila izkušnja, ki smo jo doživeli.

Tako torej živimo vse življenje po nekem »notranjem vodilu«, ki nam pravi, da ni sreče brez solza, da moramo biti močne, da moramo vsi zdržati in potrpeti, da moramo živeti za druge in ne le zase ...

Imate tudi ve v svojem prijateljskem krogu človeka, ki je povsem nesrečen s svojo situacijo in vendar ničesar ne spremeni, da bi mu bilo bolje in lažje? Poskusiti nekaj novega je pač tvegano, tako da raje ne zapusti varnosti starega, znanega a tudi bolečega.

Včasih se novih poti bojimo, ker pač ne vemo, kaj nas na njih čaka. Zdi se nam, da smo zgubile tla pod nogami; jaz pa sem vendarle prepričana, da nam prav te dajejo novih moči in cel kup samozavesti. Najbolj depimirajoča je namreč izkušnja stagnacije in resignacija, češ da v svojem življenju ne moremo ničesar spremeniti.

II. ZVEZNA LIGA

Slab začetek – boljši konec?

Po slabi premieri v II. zvezni ligi, v kateri so igralci SAK predvsem v prvem polčasu pokazali slabe živce, nekateri pa so se pošteno zbaljali Dunajčanov, je bilo vzdušje med ljubitelji SAK dejansko potrto. Vsaj točko bi si zaslužili!

To pa predvsem zaradi igre v drugem polčasu, ko so pokazali, da vendarle znajo tudi igrati in v katerem so si priigrali tudi lepe priložnosti, vendar žoga le ni hotela v gol.

Na drugi strani pa je nasprotnik imel v vsej tekmi le dve resni priložnosti in po sreči s strelom iz daljave odnesel iz Celovca vse tri točke.

SAK – Fav. AC 0:1

SAK: Preschern, Velik, Blajs, A. Sadjak, Kotrri, M. Sadjak, (46. Smid), Wölbl, Wuntschek, Eberhard, Lippusch, (73. Pihorner), Petschenig (37. Ubavić)

PO TEKMI SO DEJALI:

Trener SAK dr. Ivan Ramšak:

»Predvsem me je presenetila visoka tekaška raven, ki so jo Dunajčani pokazali v prvem

ne preostane dovolj časa.

Na žalost nam je zaradi poškodbe kmalu izpadel Petschenig, nekaj igralcev pa se je kar pošteno skrilo pred nasprotnikom.

Zadovoljen sem bil z obrambo, Tonči Blajs je svojo nalogo opravil izvrstno, prav tako pa tudi Marjan Smid v drugem polčasu.

Važno bo, da v najkrajšem času odpravimo naše slabosti, predvsem pa, da se v glavah znebimo kompleksa manjvrednosti.«

Marjan Velik, ki je vsem, ki so dvomili o njem, z dobro igro pokazal, da lahko igra tudi v drugi zvezni ligi:

»Zdaj, po prvi tekmi, ne smemo hoditi s povešenimi glavami, delati moramo naprej, kajti prepričan sem, da bomo tudi mi kmalu osvajali točke. Zakaj ne že v Lustenau. Danes smo preveč respektirali nasprotnika, čeprav smo rekli, da bomo od začetka igrali agresivno, vendar se po tem niso ravnali vsi.

Zase bi dejal, da sem seveda zelo vesel, ker mi je uspel lep povratek, vendar bi mi bilo veliko ljubše, če bi zmagali.«

pri formi, zaradi česar mi je proti koncu zmanjkalo moči, da bi bil s svojimi prodori lahko še učinkovitejši.«

V Wietersdorfu so se igralci SAK veselili zadetkov (na sliki čestitajo strelcu Wölblu), proti Fav.AC pa te možnosti niso imeli

SAK čaka Lustenau

Že v soboto mora SAK nastopiti na Predarlskem, kjer čaka eno najboljših moštev II. zvezne lige! Lustenau je v zadnjih tekmah na domačem igrišču igral le dvakrat neodločeno, sicer pa je vse tekme zmagal. Torej zelo težka preizkušnja za novince SAK, za »Benjamina« v II. zvezni ligi. Kljub temu so pri SAK optimistični.

Dr. Ramšak: »Proti Lustenau moramo od vsega začetka nastopiti bolj napadalno in samozavestno. Dejstvo je, da tam nimamo kaj izgubiti, nihče ne pričakuje kaj od nas.

Nevarnost pa je tudi ta, da nas po drugi strani povsem povozijo, kajti tri do štiri tisoč gledalcev žene svoje moštvo naprej.

Upam pa z malo senzacijo.«

ŠAH

SŠK »Obir«: Joković še vedno na vrhu lestvice

Nova Elo-lista pri šahistih Slovenskega športnega društva »Obir« ni povzročila bistvenih sprememb. Škofjeloški »legionar« Dušan Joković je z 2147 točkami že naprej na prvem mestu, sledijo mu pa kar trije člani Woltejeve družine, mladince Hans-Christian in Harald ter oče Johann. Najbolj napredoval je

ravnatelj Josef Hanschou, ki je v zadnjem polletju pridobil kar 90 točk in prvič premagal magično mejo 1700 Elo-točk.

Lestvica najboljših šahistov SŠK »Obir« (v oklepaju razlika k zadnjem ratingu): 1. Dušan Joković 2147 (+2), 2. Hans-Christian Wolte 1916 (+12), 3. Harald Wolte 1859 (-8), 4. Jo-

SAK v drugem krogu avstrijskega pokala

Wietersdorf – SAK 1:3 (0:1)

SAK: Wastian, Velik, Zankl, Wuntschek, A. Sadjak, M. Sadjak, Smid, Wölbl, Eberhard (76. Kotrri), Petschenig, Lippusch (76. Pihorner)

Strelci za SAK: Lippusch (36.), Petschenig (65.), Wölbl (72.)

V prvi pokalni tekmi Avstrijske nogometne zveze je SAK nastopil v Wietersdorfu.

Dr. Ramšak je že pred tekmo izjavil, da je tekmovanje v pokalu le stranskega pomena. Jasno pa mu je bilo, da mora SAK zmagati.

Zmaga bi bila lahko še znatno višja, saj so Sakovci v prvem polčasu dvakrat zadeli prečko, enkrat je žoga na liniji izbil nasprotnikov igralec, nekajkrat pa se je izkazal vratar domačinov.

Prvi gol je uspel Lippuschu, po idealni podaji Wölbla, ki se je tokrat pokazal s svoje najboljše strani in to pokrepil tudi z golom. Po lepi podaji M. Sadjaka je gol za SAK dosegel tudi Petschenig.

V obrambi pa sta se izkazala Lojze Sadjak ter Marjan Velik, ki je tako rekoč praznoval svoj uradni povratek k SAK

Ostali rezultati

PODLIGA VZHOD

Mostič – Bilčovs 1:2 (1:0)

1. RAZRED D

Šmihel – Eitweg 3:2

Žel. Kapla – Globasnica 1:1

Žitara vas – Sele 3:0

2. RAZRED A

Spittal II – SAK II 7:2 (3:0)

Tonči Blajs je s svojimi hitrimi akcijami navdušil

polčasu. Igra se veliko hitreje, agresivneje in to je tisto, kar me po današnji tekmi najbolj skrbi. To vse nadoknaditi med sezono, bo zelo težko. Trdo bomo morali delati! Problem pa je v tem, da vsi igralci po 40 ur na teden delajo in za trening

Tonči Blajs, ki je v drugem polčasu navdušil gledalce s svojimi prodori ob stranski liniji: »Zaradi poškodbe, imel sem zlomljen palec na nogi, nisem mogel toliko trenirati, na pripravah pa sem odigral le en sam polčas. To se seveda pozna

hann Wolte 1843 (+4), 5. Adem Ramaž 1837 (-3), 6. Wolfgang Moser 1755 (+10), 7. Josef Hanschou 1707 (+90), 8. Andreas Karner 1698 (+48), 9. Johann Stossier 1616 (-1), 10. Manfred Topar 1578 (+8), 11. Mirko Paster 1427 (+8), 12. Andreas Ojster 1350 (+24), 13. Thomas Soukup 1307 (+27).